

BULGARIEN

27 september – 3 oktober 2001

Inledning

Resesugna slog vi efter mycket kort betänketid till med restresa till Bulgarien. Vi hade mycket lite tid att förbereda oss, och den tid vi trots allt la ner gav ganska lite. Det visade sig finnas extremt få reserapporter från Bulgarien från den aktuella perioden, och de som fanns gav inte mycket. Men trots initiala problem med att hitta (skaffa dig en bra karta!), tolka kyrilliskt alfabete, etc, så visade sig skådningen vara mycket bra, enkel, bekväm och landet ett extremt billigt sådant. Det var med andra ord en perfekt skådarresa med de mål eller önskemål som vi hade på resan. Men det skall tilläggas, att utan hjälp från Ljubo & Co hade vi haft långt sämre utbud (mer om det längre ner).

Våra adresser

Magnus Billqvist, Stora Gråbrödersgatan 13 A, 222 22 Lund, 046 - 18 44 78, anser@skof.se
Daniel Melchert, Bankgatan 2, 223 52 Lund, 046 – 14 66 29, daniel.melchert@m.lst.se

Varför en reserapport?

Syftet med denna rapport är att utgöra en dokumentation av resan, att redogöra för de arter som observerades under resan, att underlätta för andra att hitta till lokalerna samt att ge skådare som funderar på att resa ett underlag för skådning i Bulgarien under hösten. Har du synpunkter eller frågor på denna reserapport är du välkommen att kontakta rapportens författare (se ovan).

Nyttiga adresser

Green Balkans, Federation of Nature Conservation NGO:s, 160 Shesti Septemvri Boulevard, 4000 Plovdiv, Bulgaria, greenbal@mbox.digsys.bg

Ljubo Profirov, Bourgas Wetlands Project, Bourgas 8000, Box 167, mobil 088-84 42 77, bourgaswet@bsbbg.net

Bourgas Wetlands, Fel! Bokmärket är inte definierat. www.pomonet.bg/bourgaslakes

The Bulgarian Society for the Protection of Birds (BSPB), Box 50, 1111 Sofia, eller lokalavdelningen i Burgas: BSPB, Box 361, 8000 Burgas, bsbpoda@bse.bg

Neophron Ltd ("specialised in organising bird-watching tours all over Bulgaria"), 9000 Varna, Box 492, **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Hyrbil

Vi hyrde bil från första bästa biluthyrningsfirma vi stötte på, **TS Travel** i Sunny Beach, Hotel Chrizantema, tel/fax 00359 - (0)554 24440, e-mail tstravel@usa.net. En Volkswagen Passat av ganska ny årsmodell för cirka 1 500 svenska kronor för en vecka. Billigt alltså. Vi fick lämna en deposition på ungefär 2 000:- när vi hämtade ut bilen, och fick tillbaka samma summa då bilen återlämnades en vecka senare. Vi hade inga problem med bilen, förutom att servostyrning saknades eller var ur funktion, men det var egentligen inget problem. Det är mycket dyrare att hyra bil från någon av de

stora, internationella biluthyrningskedjorna, men troligen också säkrare om något skulle hända. I priset "på vår bil" ingick full försäkring, men vad detta innebar i praktiken slapp vi erfara. Se till att du vet vad du betalar och för vad innan du signerar avin (självrisk, försäkring, etc). Och sist men inte minst; se till att du får tillbaka avin för depositionsavgiften och riv den!

Vår resa dag för dag

Onsdag 26 september

Lund – Sturup

Kör från Lund till Sturup där incheckningen tar längre tid än vanligt på grund av ökade säkerhetskontroller. Planet avgår dock tidsenligt kl. 20.55.

Torsdag 27 september

Burgas Airport – Sunny Beach – Cape Emine – våtmarker längs vägen vid Sunny Beach – Nesebar

Anländer **Burgas** kl. 00.40, lokal tid 01.40 (alla tidsangivelser hädanefter i lokal tid). Transport till **Hotell Koral i Sunny Beach**. I säng runt 03.00.

Vaknar vid niosnåret på morgonen efter bara några timmars sömn. Regnet smattrar mot rutorna och vinden piskar upp emot 15 m/s. Det dåliga vädret gör oss inte alls modfällda, snarare tvärtom. Eftersom vi läst andra reserapporter som drabbats av detta så är vi mycket nyfikna istället (det brukar innebära gott om aftonfalk). Vi öppnar upp balkongen där utsikten knappast är bedårande, med Hotell Kuba mitt emot. *Tornseglare* och *kaspisk trut* ses direkt, och våra förhoppningar infrias nästan genast när den första *aftonfalken* kommer mellan hotellen! Den följs av fler samt både *lärk-* och *tornfalk*. Vi går ut i regnet och vandrar mellan hotellen för att hitta en hyrbilsfirma samt kaka frukost. *Tamduva*, *gråsparv*, *pilfink*, *kaja* och *skata* ses omgående. Vi är definitivt de enda turisterna som är ute i stormen, men det är ju bara skönt. Det är ganska gott om rastande småfåglar som *ängspiplärka*, *steglits*, *grå flugsnappare*, *sädesärta*, *rödstjärt* och en *mindre flugsnappare*. Nere vid havet hittar vi *talgoxe*, *ladusvala*, *storskarv*, *kentsk tärna*, *ormvråk* och en *labb* som jagar tärnor.

Hela tiden ses falkar flyga runt och jaga insekter. Minst 11 aftonfalkar, 6 lärkfalkar och 5 tornfalkar ses inne i hotellträdgårdarna och mellan restaurangerna. Vi hittar en hyrbilsfirma och kvitterar ut en vit

Volkswagen Passat. Sedan äter vi en ganska äcklig frukost, handlar "fältmat" och hämtar våra tubar innan vi kör norrut mot Cape Emine. Regnet fortsätter komma i skurar och molnen hänger låga över bergen där vägen slingrar sig de fyra milen mot udden.

Plötsligt flyger en *svart stork* lågt längs med vägen! Vi stannar intill en vinodling och tittar på storken samt *bofink*, *gransångare*, *koltrast* och *ärtsångare*. Vi fortsätter och svänger in på vägen mot Emine. Efter drygt 200 meter sitter det massor med fågel på ledningarna över vägen. Vi stannar till och inser att det formligen sprutar fågel i snåren, på fälten, bland vinstockarna samt i luften ovanför oss! *Vit stork* (46), *ortolansparv* (6), *dubbeltrast*, *forsärla* (2), *törnskata*, *bivråk* (12), *krushuvad pelikan* (7), *häcksparv*, *gulsparv*, *duvhök*, *svarthakad buskskvätta*, *svarthätta* samt sköna repriser som *aftonfalk* (minst 5), *svarta storkar* (59) och *mindre flugsnappare* ses innan vi fortsätter. Vi hör *rödhake* från bilen innan vi kommer ut till **Cape Emine** där det blåser förskräckligt, men det är mycket naturskönt och det ser "giftigt" ut. Vi vandrar runt och försöker hitta lä men ger efter ett tag upp detta hopplösa uppdrag. Under tiden njuter vi av *dvärgörn*, *stenskvätta*, *fältpiplärka*, *lövsångare*, *gulärta*, *brun kärrhök*, *rödstrupig pipplärka*, *sparvhök* och *mindre flugsnappare* (5).

Vi lämnar blåshålet fast beslutna att komma dit en dag med bättre väder. Vi kör långsamt genom skogen med öppna rutor och hänger sålunda in *nötskrika*, *balkanmes* och ytterligare 37 *svarta storkar* lågt över bilen. Vi gör ett stopp vid en bro över en bäck där vi promenerar omkring en stund. *Buskskvätta*, *stenfalk* och *kungsfiskare* är nya medan *häcksparv* och *mindre flugsnappare* (5) visar upp sig fint på några få meters avstånd. Vi gör ett kort stopp när vi ser *balkanmes* igen, innan vi fortsätter tillbaka mot Sunny Beach.

Utanför Sunny Beach kollar vi av några våtmarker som är totalt tomma på sjöfågel. En *enkelbeckasin* och två *ringduvor* flyger förbi

och flera tusen ladusvalor rastar i vassarna. Vi beslutar oss för att spana ut över havet och kör till **Nesebar**. *Silltrut*, *skrattnås* och *dvärgmås* ses i hamnen. Vi hittar en liten väg som går söderut längs kusten och kör på denna en liten bit. Här hittar vi äntligen lä och kan spana i lugn och ro. *Knölsvan* sträcker mot söder, en hane *klippspurv* hoppar på marken och över havet ses fler dvärgmåsar och kentska tärnor. Klockan börjar bli mycket så vi rör oss tillbaka ”hem” samtidigt som vi försöker hitta en affär. Tillbaka på hotellet slappnar vi av med lokal konjak och lokalt vin samt har artgenomgång. Vi summerar minst 36 aftonfalkar och 12 mindre flugsnappare, arter som vi sedan knappt skulle se under veckan. Äter middag på ”La Perla”. I säng runt 21.30. Totalt under dagen 60 arter.

Fredag 28 september

Atanasovsko Lake – Burgas Lake (Vaya) – Pomorie Lake - Aheløj

Upp strax innan 07.00. Uppehåll, svag vind från norr, senare soligt och vindstilla. Redan från balkongen och innan vi kommer in i bilen ser vi drygt 100 ormvråkar, 10 bivråkar och en sparvhök skruva ovanför hotellen. Vi kör söderut mot Burgas och ser från bilen två aftonfalkar på trådar, *stare*, *silkeshäger*, *sothöna* och ytterligare minst 60 skruvande vråkar. Vi anländer till sjön ca 08.00 och blir visade till ”**Raptors Watch Point**” vid **Atanasovsko Lake** intill salinerna av en trevlig och tillmötesgående säkerhetsvakt. Mer än 50 *kornsparvar* och flera *tofslärkor* sjunger flitigt runt omkring oss. Från ca 08.15 räknar vi sträckande rovfågel och har 500 ormvråkar och 5 *mindre skrikörnar* innan vi får sällskap av Ljubo och Kostas och en assisterande student vid 09.30-tiden. De presenterar sig och Ljubo förkunnar hur glad han är att se folk på plats innan han själv kommer. Han berättar också att det sträckte 300 aftonfalkar i gårdagens regn. Tyvärr har han inte tid att stanna, men studenten och i viss mån Kostas stannar kvar och räknar rovfågel hela dagen, medan vi är kvar till 11.45. Tyvärr pratar inte studenten vare sig tyska eller engelska så kommunikationen brister något. Under dessa timmar har vi i alla fall *kråka*, *gravand*, *mindre strandpipare*, *svarthuvad mås* (100-tals), *ägretthäger*, *skärfläcka*, *sånglärka*, *gräsand*, *skedand*, *kricka*, *dammsnäppa*,

skäggtärna, *hussvala*, *stjärtand*, *rödbena*, *gluttsnäppa*, *backsvala* och *dvärgskarv*. Sträckande fåglar utgörs av *biätare* (11+4), *rödstrupig piplärka* (10), *vit pelikan* (326), *svart stork* (43), *vit stork* (14), *duvhök*, *dvärgörn* (2), *sparv/balkanhök* (5), *sparvhök* (3), *ormörn* (11), *blå kärrhök* (2), *brun kärrhök* (1), *örnvråk* (14), *bivråk* (21), *mindre skrikörn* 1710 (totalt sträckte 2950 denna dag), *brun glada* och *fiskgjuse*.

Runt 11.45 känns det som om sträcket mattats något och vi känner oss sugna på resten av sjön. Vi vandrar därför norrut längs med kanalen mot några inbjudande snår. *Rörsångare*, *rapphöna*, *sävspurv*, *blåmes*, *trädpiplärka*, *grå häger*, *skedstork*, massor med lövsångare och stenskvättor samt ett trasigt pungmesbo ses innan vi beger oss tillbaka till bilen. Vi kör in i Burgas och hittar en affär med hyfsat utbud där vi hugger in på läckerheterna. På en sluttning överblickandes **Burgassjön** intar vi lunch och därifrån ses *mindre skrikörn* (2), *ormörn*, *vitögd dykand*, resans enda *hämplingar*, samt *skäggdopping*, *fisktärna*, *rörhöna*, *kungsfiskare* (2) och *gröngöling* (2). Vi fortsätter västerut mot de inre delarna av sjön där det ser mycket bättre ut. Det är dock svårt att hitta platser där man verkligen har överblick och samtidigt inte hamnar för långt från fåglarna. I utkanten av byn **Gorno Ezorovo** och från en kulle i den **sydvästra delen** har vi hyfsad utsikt och hänger in *brunand* (3000!), *stjärtand* (400), *vitögd dykand* (5), *skedstork* (31), *smådopping*, *gulhämling*, *tofsvipa* (500), *turturduva*, *krushuvad pelikan* (2), *törnsångare* och *skägges*.

Vi kör söderut men misslyckas med att hitta Mandra Lake på vår fullständigt urusla karta i kombination med kyrilliska skyltar. Vi kommer tillbaka till **Burgassjön** och försöker hitta fler ställen med utsikt men det verkar hart när omöjligt. Vi kör längs den norra sidan av sjön, genom industriområdet och Burgas förorter, fortsätter norrut längs kusten och stannar till ute vid stora vägen intill Pomorie Lake. Här är det nästan tomt med fågel men vi ser åtminstone svarthakad buskskvätta, *större strandpipare* och *skogssnäppa*.

Vi fortsätter ”hemåt” men stannar till vid ån utanför **Aheløj**. Från bron ses *kungsfiskare*, *rallhäger*, *smådopping*, *forsärla* och *silkeshäger*.

Väl ”hemma” slappnar vi av med öl och har artgenomgång. Äter middag på ”Bistro” i kvarteret bakom vårt hotell, vilket visar sig vara både mycket billigare och bättre än föregående kvälls middag. I säng ca 23.00. Under dagen 93 arter och totalt under resan 114.

Lördag 29 september

Atanasovsko Lake – Södra Atanasovsko Lake – Pomorie Lake

Lite sovmorgon. Ser *turkduva* från bilen i **Aheloj**. På plats vid **”Raptors Watch Point” vid Atanasovsko Lake** vid 09.20. Svag bris från sydväst, dis på avstånd över Burgas och bergen. Inte alls samma tryck på rovfågarna antalsmässigt (totalt 340 mindre skrik), men fler och häftigare arter ses än under gårdagen. Det första som händer, innan vi egentligen kommit på plats, är att en adult hanne *stäpphök* kommer dragandes lågt, lågt över marken. Ljubo bromsar in häftigt med jeepen och skriker ”Pallid Harrier, Pallid Harrier!” tills han inser att vi redan följer den. Sedan gjorde Ljubo oss sällskap nästan hela dagen vilket gav ganska mycket bara det. Om inte annat så var han mycket trevlig och pratade utmärkt engelska. Eftersom det var så dåligt med skrikörnar fick vi gott om tid att pumpa Ljubo på heta tips, studera de rovfåglar som kom samt kolla in annat än sträckande rovfåglar. Detta renderade *svartsnäppa*, *taltrast*, *råka*, *långnäbbad mås* och *grönsiska*. Men dagens, och en av de absolut häftigaste upplevelserna på hela resan, var den skruv som innehöll mindre skrikörn (35), ormörn (2), dvärgörn, ”stäppvråk” (2), krushuvad pelikan (2), *gåsgam* och *kejsarörn*!

Vid 14-tiden gjorde vi nya bekantskaper då Russo och Milko kom med ”stationens” jeep. Russo, som var gammal långtradarchaffis och även varit i Sverige, var gängets chaufför. Milko var som Ljubo, d v s engelsktalande och kunnig guide som ofta guidar utländska gäster. Ljubo & Co tog oss med på en tur, som vi aldrig skulle kunna göra utan jeepen, rakt ut i sjön på små markvägar där vassen stod hög i mittremsan. Redan från bilen visar Ljubo var *styltlöparna* brukar stå och minsann står där inte två! När vi byter bil från vår till jeepen hittas de första *spanska sparvarna* i vassen längs vägen.

Väl på plats mitt ute i sjön kunde vi för första och enda gången verkligen spana av nästan hela Atanasovskosjön, vilket givetvis gav nya researter. *Vattenrall*, *svarthalsad dopping*, *kärrensäppa*, *brushane*, *småsnäppa*, *spovsnäppa*, *storspov*, *sandlöpare*, *kustpipare*, *kustsnäppa*, *bläsand* och *pilgrimsfalk* ses innan de tog oss till två bra utsiktsposter i den **södra delen av sjön**, den som ligger på andra sidan vägen tätt inpå Burgas. Först stannar vi alldeles intill den första rondellen i Burgas, intill en helt ny mack. Ännu nyare ändå var det **gömsle** som Ljubo & Co fixat och som ännu inte var invigt. Efter en kort stund här körde vi vidare till ett annat ställe där man kunde gå över kanalen och se ut över den mest södra delen av sjön. Här sågs bl a *rödspov* och *svartbent strandpipare*.

Efter denna guidning tog de oss rakt in i Burgas centrum där vi blev visade till en bokhandel. Äntligen fick vi tag på en bra vägkarta, men framför allt en broschyr modell större, med detaljkartor på alla Burgassjöarna. Utan denna karta hade vi aldrig hittat till flertalet av de platser vi senare under veckan skulle komma att besöka. Denna karta är ett måste för en lyckad tripp!

Efter detta skiljdes vi åt och körde efter Ljubos anvisningar till en helt annan del av **Pomorie Lake** än den vi tidigare besökt. Hit hade vi definitivt aldrig hittat utan hans och den nya kartans hjälp! Förutom att vi träffar ”The Green Balkans” (typ Naturskyddsföreningen i Bulgarien) som har ett ungdomsläger här, ser vi också 200 svarthalsade doppingar, 83 skäggdoppingar, 80 kentska tärnor och 5 *roskarlar*.

Hemma vid 19-snåret och efter artgenomgång, vykortsskrivande, konjak samt vin handlades mat till morgondagen. Återigen middag på ”Bistro”. I säng först 23.45. Under dagen 106 arter och totalt under resan 140.

Söndag 30 september

Cape Emine – skogsområde O Panitsovo – Poroi - Sunny Beach

Upp 06.00 för avfärd till **Cape Emine**. Runt 20°C och svag bris från SV, under dagen något ökande och vinden vände till NO.

Stannade återigen till ca 200 meter efter avfarten från stora vägen. Även denna gång gav det mycket fågel, bl a rastande svarta storkar och bland dem en vit, samt spansk

sparv, *trädlärka* och *stenknäck*. Efter en stund fortsatte vi men kunde inte motstå att stanna även vid bron över bäcken. Sjungande häcksparv, mindre flugsnappare och *större hackspett* sågs innan vi fortsatte ut mot fyren på udden.

Runt udden var det nerlusat med jägare som jagade vaktel med hjälp av hundar, men de höll sig borta från oss. Inget rov- eller sjöfågelsträck noterades, men mycket svalor, bofinkar och ärlor sträckte över oss. Några *toppskarvar* snurrade fram och tillbaka och några sågs även rasta på klipporna och på vattnet nedanför. Bland alla svalorna hittades minst två *klippsvvalor*. Vi gick sedan en stund bland de "giftiga" buskmarkerna och tittade ner i den fina ravinen. Fältpiplärka, turturduva, mindre flugsnappare, *härfågel*, *höksångare*, med mera hängdes in innan vi tog oss tillbaka till bilen. Det sista vi har innan vi lämnar platsen är en översträckande *bergfink*. Vi körde långsamt nedför berget med öppna fönster och hörde de första *nötväckorna*.

Väl ute på stora vägen tog vi av norrut och körde på småvägar via en lång omväg mot Sunny Beach. Strax innan den lilla byn **Panitsovo** hittade vi en öppen och inbjudande skog full med gamla, härliga ekar. Vi stannade till och blev förvånade över mängden spettar, bl a *mindre hackspett*.

Lite längre fram (ca 500 meter) stannade vi till igen och beslöt oss för att äta lunch. Vid en vall hade vi en underbar utsikt över dalen nedanför och just som vi skall hugga in på maten kommer ett meståg dragandes förbi. Lunchen får vänta några minuter medan vi går igenom tåget som innehåller en blandad skara arter som *mellanspett*, *stjärtmes* och *brandkronad kungsfågel*.

Efter detta behagliga stopp fortsatte vi på samma väg som slingrade sig vackert ner mot byarna på slätten. På trådar längs vägen utanför Gyulyoutsa satt en juvenil biätare och vid vattenreservoaren **Poroi** stannade vi till en längre stund. Vidare från Poroi ser vi Sunny Beach på avstånd men vi ser också en stor skruv med skrikörnar ovanför bilen. Vi stannar givetvis till och drar några repor med kikarna. Antalet skrikörnar är mycket imponerande och vi räknar in 930 ex från vänster till höger och totalt 1260 stycken på 40 minuter!

Vi fortsätter men kan återigen inte låta bli att stanna när vi hittar en å i det annars torra

landskapet. Vi lägger bara några minuter här men ser ändå t ex forsärla och svarthakad buskskvätta.

Väl tillbaka i **Sunny Beach** dumpar vi tubar etc på hotellet och tar bara med oss handjagarna för att gå på spettjakt. Vi parkerar bilen i de norra delarna av Sunny Beach där det ser "bra ut", och hittar en liten stig som går in i ett skogsparti och ut på stranden. Häcksparvar och forsärlor badar i en vattenpöl och utanför stranden ligger *gråhakedopping*. En *balkanspett* kommer flygande, landar men drar vidare till några träd en bit bort. Vi gick i en cirkelrörelse åt det hållet och ser på vägen gott om mindre flugsnappare och till slut balkanspetten igen. I samma träd klättrar ytterligare en mellanspett. In i bilen igen och en bit söderut stannade vi till vid "Arkitektklubben" där det fanns fler träd vilka bjöd på *trädgårdsträdskrypare*.

Middag på "Bistro". I säng ca 21.00 efter en givande dag. Under dagen 85 arter och totalt under resan 156.

Måndag 1 oktober

Atanasovsko Lake – Burgas Lake – Komlushka – Izvorskamynningen – runt Dimchevo – södra Atanasovsko Lake – Atanasovsko Lake

Vindstilla på morgonen, under dagen något ökande vind och strax över 20°C. Lite sovorgon och sedan till **östra sidan av södra Atanasovsko Lake**, där vi förgäves letade svartpannad törnskata på trådarna (efter tips av Ljubo). Mellan kl. 10 - 12 räknades rovfågel vid **Raptor Watch Point** i sällskap med Kostas. Rovfågelssträcket bestod denna dag av mer än 6000 mindre skrikörnar. Majoriteten av dessa passerade på en timme mellan kl. 10 & 11!

Efter 12 vandrade vi längs med kanalen bort till de buskmarker vi besökte den 28/9. Detta gav bl a nya researter som *cettisångare* och *småspov*.

Lunchen intogs som vanligt i fält, denna gång vid västra delen av **Burgassjön**, där vi bl a hörde pungmes.

Vid höjden längs vägen väster om **Gorno Ezerovo** träffade vi John, en brittisk skådare, som vi givetvis utbytte heta tips med. Efter detta vidare mot **Mandra Lake** som vi nu med de nya kartornas hjälp inte hade några som helst problem att lokalisera. Första stoppet på denna för oss nya lokal var det sydvästra

hörnet av **Komlushka Valley**. Här fanns en del kul som ägrett- och rallhäger, dvärgskarv, fisktärna och resans första *grönben*.

Vi fortsatte längs vägen och stannade till vid **Izvorska River Mouth** vilket skulle visa sig vara ett trevligt ställe med mycket fågel och vackra omgivning. *Havsörn, svarttärna, skräntärna* och *kaveldunsångare* var nya för resan, medan gransångare av rasen *tristis* var intressant.

Längs vägen körde vi genom byn **Dimchevo** vars myckna storkbon och turkduvor avnjöts innan vi trodde vi hittat **Fakyiska River**. Vad vi inte visste då var att detta inte var fallet, utan endast en mindre bäck. Men vi stannade till och gick en kort sväng, innan vi körde mot **gömslet vid södra Atanasovsko** där John sett en purpurhäger under dagen. Hägern sågs inte till men John var redan på plats och vi passade på att puffa för Izvorska som han inte besökt.

På hemvägen körde vi in mot **RWP**, där det satt en *minervauggla* på fågelstationens tak.

Tillbaka på hotellet vid 19.15 och efter sedvanlig artgenomgång åt vi middag på Bistro. I säng vid midnatt. Under dagen 111 arter och totalt 165.

Tisdag 2 oktober

Våtmarker och strandremsa söder om Dyuni – Ropotamo – våtmarker och strandremsa söder om Dyuni – Sozopol – Poda – Izvorskamynningen (Mandra Lake) – Fakyiskamynningen (Mandra Lake)

Drog hyfsat tidigt till **Ropotamo**, som vi fick leta oss galna efter. Väl där såg det giftigt ut, men vi hann bara äta frukost innan vi blev bortkörda från reservatet av dess vakter. Men den lilla stunden (med korta stopp längs vägen) gav ändå mycket och visade på områdets stora potential. *Gärdsmyg, grönfink, mindre korsnäbb* och *entita* var nya researter. Annat kul var t ex flera mellanspettar. Enligt Ljubo var mindre korsnäbb en ny art för lokalen.

Vi körde tillbaka dit där stora vägen passerar floden och parkerade mitt i ”turist- och flodbåtsträsket”, men hittade en intressant stig som ledde bortåt genom den häftiga skogen. Gott om spettar – om än något svårsedda – gav till slut fina obsar på *gråspett*.

Körde norrut – ”hemåt” – med några korta stopp. Mest minnesvärda var stoppen strax **söder om Dyuni** och **Sozopol**. Det

förstnämnda gav gott om doppingar och några *storlommar* vid en vacker, enskild strand. I småpittoreska Sozopol åt vi en välsmaklig lunch under tiden vi hade fri insyn i flottbasen. Nästa stopp var besökscentrat vid **Poda**. Byggnaden och centrat imponerade, men fåglarna imponerade inte. Resans enda *purpurhäger* sågs på avstånd.

Vi drog åter till **Izvorskamynningen** söder om **Mandra Lake** som var precis lika trevlig som dagen innan. En *gök* var enda nya arten, men ljuset var bättre och arterna från gårdagen kunde beskådas än bättre. Sen eftermiddag hittade vi rätt till **Fakyiskamynningen** en bit längre västerut än gårdagen. Denna plats var otroligt bra och vi lade resterande tid här. John kom förbi liksom en för oss ny bulgarisk skådare. Den senare kunde tyvärr inget språk som vi också kunde, så kommunikationen blev inte särskilt uttömmande. Men vi förstod på honom att platsen vi befann oss på var bra. Förutom mängder med kul arter vi sett innan hängdes nya, men ganska tråkiga, arter för resan in: *fasan, trastsångare, sävsångare* och *mosnäppa*...

Körde sedan hemåt på en riktig ”pissväg” runt västsidan på sjön. Hemma 20.15. Varmaste dagen hittills, vindstilla och bästa artdagen under resan: under dagen 122 arter och totalt 177.

Onsdag 3 oktober

Atanasovsko Lake – södra Atanasovsko Lake – mindre vägar med flera korta stopp på vägen mot Poroj från Atanasovsko – Sunny Beach – Burgas Airport

Sista dagen var det nästan vindstilla med dis över bergen och Burgas. Efter hand ökade vinden till ca 8 m/s SO. Startade vid **RWP** där John, Kostas och senare Ljubo gjorde oss sällskap. Ganska måttligt sträck med 1040 skrikörnar, men fortfarande trillade nya researter in. Denna gång *drillsnäppa, skogsduva* och – till slut! – *balkanhök* (två hannar sågs ganska fint).

Efter vi tagit adjö av och tackat Ljubo & Co drog vi till **Södra Atanasovsko Lake** för ett kort stopp som bl a gav *årta*, som sista nya researt.

Hemåt körde vi på en för oss ny väg – den som går öster om och parallellt med Atanasovsko Lake mot Poroj. Vi stannade några gånger och bara gick på måfå, vilket bl a gav oss

imponerande flockar med kornsparv (som mest minst 300 i en flock).

Vid en bro strax innan Sunny Beach hittades en svarthakad busk och ytterligare en minervauggla.

Resten av kvällen gick åt till att tanka och lämna bilen, äta en förvånansvärt god middag på kinesrestaurang, shoppa upp sista levorna, vila, packa och ha artgenomgång. Checkade ut kl. 22.00, hämtades med buss en timme senare och anlände till flygplatsen där flyget skulle

avgå först två timmar senare. Förutom att tullen intresserade sig grundligt för innehållet i Magnus snusdosor gick allt som smort. Under dagen 97 arter och totalt 181.

Torsdag 4 oktober **Sturup – Lund**

Ankom Sturup mitt i natten. Drog snabbt hemåt.

Totalt under resan observerades 181 arter.

Kort om några olika lokaler vi besökte

(från norr till söder)

Panitsovo

Detta fina skogsområde är beläget i de östliga delarna av Balkanbergen. För att komma dit kör man norrut på E87 från Slunchev Bryag/Sunny Beach ungefär 40 km till ett samhälle vid namn Obzor. Strax norr om samhället svänger man vänster och kör ca 20 km västerut och passerar byarna Popovich och Dyulino. Det kan vara lite krångligt i byarna men följer man "huvudvägen" finns det stor chans att man hittar rätt. Annars är det säkert möjligt att hitta "egna" spännande lokaler i omgivningarna.

Cirka fyra km sydväst om Dyulino, och knappt en km innan Panitsovo, hittar man lokalen: en åldrig och ur skådarsammanhang behagligt gles ädellövskog som vid vårt ganska korta besök visade sig innehålla gott om spettar, mesar, trastar med mera. Lokalen kan mycket väl kombineras med ett morgonpass vid Cape Emine (se nedan). Är man ändå här bör man fortsätta vägen mot sydväst och Gyulyovtsa. Man passerar då det vackra Dyulinopasset som i mån av tid säkert kan löna sig att spana av. Det är dock inga höga bergsmassiv, så räkna inte med alpina arter.

Cape Emine

Cape Emine är Balkanbergens östligaste utlöpare i Svarta Havet. Från Slunchev Bryag/Sunny Beach kör man norrut på E87. Efter ca 30 km svänger man höger på en mindre asfalterad väg skyltad Cape Emine (skrivet med kyrilliska bokstäver). Efter en till två km delar sig vägen, håll höger. Här kör man cirka 6 km söderut tills man kommer ut på

udden. Vägen är till största delen mycket dålig så det går inte fort men omgivningarna är spännande.

Ute på udden parkerar man intill en inhägnad militäranläggning. Här är sedan fritt fram att gå runt som det behagar, men själva spetsen på udden, fyrplatsen, är dock avspärrad med stängsel och är militärområde. Håller man sig på rätt sida om stängslet är det inga problem att skåda här.

Det natursköna området utgörs av torr betes- och buskmark med insprängda raviner och klippkust. Det känns som en lokal med raritetspotential, särskilt för östliga vagranter. Detta var den enda lokal där vi hade arter som toppskarv, klippsvala, fältpiplärka och höksångare. Annat intressant var aftonfalk, turturduva, härfågel, häcksparv och balkanmes. Trots att vi inte hade så många arter som inte sågs på andra lokaler känns Cape Emine ändå som ett måste, dels för att det är en spännande lokal att "slita på", dels för att den utgör ett välkommet avbrott mot de mer urbant präglade lokalerna runt Burgas.

Cape Emine är säkert intressant att besöka vid alla årstider och häckfågelfaunan utgörs av till exempel ek- och olivångare, dvärguv, minervauggla, olika skvättor, blå- och stentrast, svarthuvad sparv med mera.

Det kan löna sig att stanna lite här och var längs vägen mellan E87 och Cape Emine. Särskilt vinodlingarna alldeles efter det att man svängt av E87 och den mindre bäck/åfåra man passerar efter några km är värda att nämna.

Lake Poroi

Sjön är egentligen en stor och framför allt långsträckt vattenreservoar, som i sig inte är så intressant. Från bilvägen, tillika dammvallen, har man fin utsikt över det låglänta området sydost om sjön. Vi såg en av resans två härfåglar här och tofslärkorna var talrika. Mer intressant var annars ett bra sträck av mindre skrikörn de båda eftermiddagar vi stannade till här. Med dessa kom även enstaka ormörnar och pelikaner samt någon flock med svart stork. Det är mycket möjligt att en heldag här skulle ge riktigt fina sträcksiffror.

Tunkovo

Vägen från Lake Poroi mot Slunchev Bryag/Sunny Beach passerar över en mindre å vid en liten by med namnet Tunkovo. Från vägbron har man försärla, kungsfiskare och en del hägrar. På omgivande fält finns kornsparv och tofslärka i goda antal. Här finns även chans på spansk sparv och svarthakad buskskvätta. Intill vägbron står en husruin som är en bra ”drive-in-lokal” för minervauggla.

Slunchev Bryag/Sunny Beach

Slunchev Bryag/Sunny Beach är en ganska ocharmig semesterort, mestadels bestående av hotellkomplex i parkmiljö. För den som har tillgång till bil är det inte mycket att lägga tid på således. Vi hann dock med lite skådning i norra delen av det kulissartade samhället. Här hade vi tre arter hackspett, bland annat balkanspett, samt trädgårdsträdskrypare, häcksparv och mindre flugsnappare. Resans enda labb sågs vid ett mycket kort besök på den flera kilometer långa sandstranden. Sjöfågelsträcket verkar annars vara ganska mediokert.

Pomorie Lake

Detta utgör den nordligaste delen av det salin- och sjökomplex som omger staden Burgas. Från vägen E87 passeras salinerna på nära håll, men troligen är vattnet här för salt för att attrahera större mängder med fågel. Mer intressant blir det om man svänger av vägen mot öster och den lilla staden Pomorie. Kör igenom staden och sväng av mot norr och sportarenan. Här kan man lämpligen parkera bilen och promenera något hundratal meter västerut längs Pomorie Lake. Det är en bra

lokal för rastande vadare och ruderatmarkerna mellan arenan och sjön kan vara väl värda att kolla av. I sjön rastar höga antal av tärnor och doppingar, vi hade exempelvis minst 200 svarthalsade doppingar här.

Atanasovsko Lake

Den 1700 hektar stora sjön är belägen alldeles norr om Burgas och cirka 30 kilometer söder om Slunchev Bryag/Sunny Beach. Sjön delas av motorvägen mellan Burgas och Varna och en stor del används för saltutvinning. Det är alltså inte ett direkt naturskönt område, men det uppvägs mer än väl av fågelförekomsten, här ses årligen över 300 arter.

Atanasovsko delas i en större, nordlig del som bäst överblickas från Raptors Watchpoint, och en sydlig del som gränsar till Burgas storskaliga bostadsbebyggelse. Norra Atanasovsko når man från väg E87. Från norr (det vill säga från Slunchev Bryag/Sunny Beach) svänger man av åt höger precis när man får sjön i sikte och där E87 på en bro passerar en järnväg. Därefter kör man cirka 300 meter till salinarbetarnas baracker, parkerar och promenerar upp på vallen till en av saltbassängerna där det finns ett mindre väderskydd – Raptors Watchpoint. Detta är Europas kanske bästa lokal för sträckande rovfåglar, särskilt mindre skrikörnssträcket är imponerande. Vi hade 20 arter rovfåglar här. Förutom rovor passerar pelikaner av båda arterna samt svart- och vit stork i goda antal. Av andra fåglar som kommer sträckande här kan nämnas försärla och rödstrupig piplärka. Detta är dessutom den enda säkra lokalen för svarthuvad mås och långnäbbad mås i Bulgarien. Rovfågelsträcket kommer ofta inte igång förrän klockan tio och kan därefter pågå långt in på eftermiddagen.

Det är inte tillåtet att ge sig ner till själva salinområdet eller fabriksanläggningen, här finns beväpnad vakt, men från Raptors Watchpoint kan man följa en liten kanal norrut till ett ruderat område där vi bland annat hade cettisångare. De bulgariska skådarna har ett litet hus, före detta tjänstebostad eller liknande, som ligger i anslutning till salinarbetarnas baracker. I detta hus häckar minervauggla, som ses bäst i gryningen eller skymningen.

Norra delen av sjön, med rastande pelikaner, hägrar, änder och vadare, kan

överblickas från Raptors Watchpoint, men avstånden blir mestadels stora. Ett alternativ är att fortsätta E87 mot Burgas något hundratal meter och svänga höger på en liten markväg, som inte rekommenderas för bilkörning. Följ vägen till fots mot norr genom rörvasskogen. Det är ganska långt att gå i delvis svårforcerad terräng. Bättre är kanske att försöka överskåda sjön från norr, vid Chernomore, något vi aldrig prövade.

Södra delen av Atanasovsko når man antingen längs en liten väg öster om sjön eller från Burgas i väster. Väljer man östra sidan kör man från Raptors Watchpoint söderut längs ett järnvägsspår och passerar under E87. Efter några kilometer når man Svarta Havet och man får vända tillbaka. Stanna där det ser bra ut.

Från Burgassidan finns minst tre alternativ. Kommer man från norra Atanasovsko blir första stopp vid den nybyggda fågelstation just där man når in i Burgas. Här är en rondell och en nybyggd bensinstation vid vilken man kan parkera. Gå ner till sjön och den grönmålade fågelstationen. Detta är en bra vadarlokal. Man kan också fortsätta någon kilometer på vägen längs Atanasovsko och med staden på andra sidan. Parkera ungefär där vägen delar sig, där Nikola Petkov Blvd leder in i staden, och gå ner till sjön. Här går en liten kanal där vi hade bland annat kungsfiskare, pungmes och skäggmes. Detta är främst en vadarlokal, men ger också fina obsar på hägrar och dvärgskarv. Fortsätter man vägen söderut passerar en park och Park Hotel. Vi skådade aldrig här, men enligt uppgift skall man kunna ha både balkanspett och gråspett i parken. Även härifrån kan Atanasovsko överblickas.

Bourgass Lake

Bourgassjön, eller Vaya som den kallas av invånarna i Bourgas, är Bulgariens största naturliga sjö med en yta av drygt 2 700 hektar. Sjön ligger alldeles sydväst om staden och mäter ungefär en mil i öst-västlig riktning och ungefär hälften i nord-sydlig riktning. Fortsätter man E87 genom Bourgas passerar man östra kanten av sjön. Denna del av sjön är dock inte särskilt intressant.

Alldeles söder om sjön går en väg (väg 79) av mot sydväst från E87, sväng in på denna och ta nästan omgående av till höger. Man kommer då in på en liten väg som går söder

om sjön. Från vägen har man utblick över sjön mesta tiden, även om avståndet är väl stort. Vid byn Gorno Ezerovo har man hyfsad utblick över den intressanta västra delen av sjön. Här rastade en enorm flock av brunänder och detta var enda lokalen där vi hade vitögd dykand. Detta var också bästa lokalen för skedstork.

Fortsätter man vägen förbi en stenindustri (där det häckar en koloni rosenstare, men dessa ger sig av under juli-augusti) kommer man fram till de västra delarna av sjön. Här kan man stanna och spana från vägen eller en liten höjd alldeles väster om vägen. Denna del av sjön är omgiven av stora vassbälten, varför avståndet till klarvattnet blir stort – tub behövs med andra ord. Från vassen hörs lockläte från pungmes, skäggmes och kanske någon acrocephalus- eller cettisångare. Vintertid är sjön rastplats för bland annat för upp till 20 000 blåsgäss, 6 500 rödhalsade gäss, 2 000 kopparänder och närmare 6 000 dvärgskarvar.

Det går att köra runt hela sjön och man kommer då in i Bourgas på en mindre väg från väster. Området norr och öster om Bourgassjön är stadens industriområde, och inte särskilt vackert. Norr om sjön ligger oljeraffinaderiet Neftochim, som fullständigt höll på att förstöra sjöns ekosystem. Numera renas utsläppen och sjöns biologiska mångfald håller på att återställas.

Poda

Poda är en lagun, söder om Bourgassjön och nordost om Mandrasjön. E87 passerar alldeles intill området, som ligger på vänster sida om vägen om man kommer från Bourgas. I sydöstra delen finns en fågel-/naturstation väl synlig från vägen. Från taket på denna har man god utsikt över området, men man störs av trafiken från E87. Från fågel-/naturstationen finns en ungefär 2,5 km lång naturstig som når fram till ett fågeltorn. Vi provade aldrig denna stig. I området häckar arter som skedstork, bronsibis, purpurhäger med mera. Vi hade resans största samling av dvärgskarv, 139 ex, vid vårt enda stopp här, samt resans enda purpurhäger, annars gav denna lokal inte så mycket som man inte har vid de större sjöarna.

Lake Mandra

Sväng av E87 som när man skall till Bourgassjön, men fortsätt väg 79 mot sydväst

cirka en km fram till förorten Meden Rudnik. Här tar man av åt vänster (söder) mot Tvarditza. Denna väg går på en vall längs nordöstra delen av Mandrasjön. Kort efter Tvarditza delar sig vägen, håll höger (väster) mot Dimchevo. Efter någon km kommer man fram till en vik av sjön där ån Izvorska mynnar. Buskmarkerna vid ån var bra för tättingar och i viken hade vi sträckande skrån- och svarttärna samt två adulta havsörnar.

I Dimchevo kan man antingen köra norrut på en udde och spana över sjön (vilket vi aldrig gjorde) eller ta av mot vänster (väster) mot Prissad. Efter någon km kör man över ån Fakyiska, som var i det närmaste uttorkad vid vårt besök. Området vid ån var intressant och vid vägbron hade vi bland annat kaveldunsångare och svarthakad buskskvätta. Områdena vid Izvorska och Fakyiska är belägna cirka en mil från Bourgas och är betydligt mer lantliga - och natursköna - än Atanasovsko och Bourgassjön.

Det går att köra runt Mandra, delvis på ganska dåliga vägar, men vi hann inte med att skåda något mer då det började bli mörkt. För att köra runt fortsätter man vägen mot söder från Fakyiska och håller höger (väster) vid Prissad. Vägen går efter Prissad genom ett skogsområde och vägen är rätt dålig. Efter drygt en mil kommer man fram till byn Debelt och väg 79 på vilken man svänger höger, mot nordost, och kommer på så vis tillbaka till Bourgas.

Mandrasjön var fram till 1963 en bräckvattensjö, omgiven av stora sumpområden, men är numera vattenreservoar, framför allt för oljeraffineriet Neftochim

norr om Bourgassjön. Även i Mandra rastar höga antal av blås- och rödhalsad gås, kopparand med mera vintertid.

Ropotamo

Ropotamo är ett stort naturskyddsområde, drygt fem mils körning längs E87 sydost om Bourgas. Området skyddas av beträdnadsförbud (något vi inte visste om) men det vi såg gav mersmak. Kör E87 till Primorsko där man får leta sig fram till en smal asfalterad väg som går norrut, dvs parallellt med E87, längs kusten. Vägen går genom ett naturskönt område som karaktäriseras av skogsdungar och betesmark. Vi stannade längs vägen och hade bl a mellanspett och häcksparv. Vägen leder ut till en udde, inte helt olik Cape Emine, där det är tillåtet att gå från parkeringsplatsen de ungefär 100 metrarna till själva udden. Vi gick dock snart söderut i det betagande landskapet, men efter en kort stund dök det upp vakter som vänligt men bestämt förklarade på knagglig engelska att det var naturskyddsområde. På de fem minuter vi hann röra oss i området hade vi bl a ytterligare en mellanspett, balkanmes, häcksparv och lite annat.

Detta är annars en bra lokal för gråspett, och dessa har man faktiskt god chans att se utan att trotsa några beträdnadsförbud. Där E87 går över ån Ropotamo, några km norr om Primorsko finns en turistanläggning (båtturer på Ropotamo etc). Parkera här och följ ån uppströms på små stigar. I den ganska täta och högstammiga skogen hade vi en till två gråspettar samt ytterligare en mellanspett.

Artlista

Nedan följer en förteckning över de arter vi observerade under vår resa. För att underlätta för icke svensktalande skådare har även de engelska artnamnen tagits med. De vetenskapliga, svenska och engelska namnen följer SOF:s officiella namnlista över *Holarktis fåglar*, utgiven 1995.

Storlom *Gavia arctica*

Northern Diver

4 ad söder om Dyuni 2/10.

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Little Grebe

Enstaka i alla besökta sjöar 28/9, 29/9, 1/10 & 2/10, 12 Poroi 30/9, minst 50 ex Mandra Lake 1/10.

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Great Crested Grebe

20 Atanasovsko Lake 28/9 & 29/9, 83 Pomorie Lake 29/9, enstaka alla sjöar 1/10 & 2/10.

Gråhakedopping *P. grisegena*

Red-necked Grebe

8 Sunny Beach 30/9, 1 söder om Dyuni 2/10.

Svarthalsad dopping *P. nigricollis*

Black-necked Grebe

30 Atanasovsko Lake 29/9, 200 Pomorie Lake 29/9, 3 söder om Dyuni 3/10.

Storskarv *Phalacrocorax carbo***Great Cormorant**

Sågs alla dagar, ofta i stora ansamlingar rastande på kraftledningsstolpar längs kusten.

Toppskarv *P. aristotelis***Shag**

10 ex snurrade runt Cape Emine 30/9.

Dvärgskarv *P. pygmeus***Pygmy Cormorant**

5 Atanasovsko Lake 28/9, 6 Atanasovsko Lake 29/9, 17 vid gömslet i södra Atanasovsko Lake 29/9, 3 Atanasovsko Lake 1/10, 2 Komlushka 1/10, 4 söder om Dyuni 2/10, 139 Poda 2/10, 5 Fakyiska 2/10, 32 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Vit pelikan *Pelicanus onocrotalus***Great White Pelican**

326 str. Atanasovsko Lake 28/9, 2 str. Atanasovsko Lake 29/9, 2 str. Poroï 30/9, 162 Atanasovsko Lake 1/10, 112 str. (delar av de 162?) Burgas Lake 1/10.

Krushuvad pelikan *P. crispus***Dalmatian Pelican**

7 str. Cape Emine 27/9, 36 str. och 28 rastande Atanasovsko Lake 29/9, 13 rast. Burgas Lake 1/10, 2 juv rast. Fakyiska 2/10, 13 str. Atanasovsko Lake 2/10.

Rallhäger *Ardeola ralloides***Squacco Heron**

1 ad från bron utanför Aheløj 28/9, 1 Komlushka 1/10.

Silkeshäger *E. garzetta***Little Egret**

Sågs i varierande antal (1-50) alla dagar utom den 27/9.

Ägretthäger *E. alba***Great Egret**

2 Atanasovsko Lake 28/9, 5 Burgas Lake 28/9, 3 Atanasovsko Lake 29/9, 21 södra Atanasovsko Lake 29/9, 2 Komlushka 1/10, 2 söder om Dyuni 2/10, 14 Poda 2/10, 2 Atanasovsko Lake 3/10.

Gråhäger *Ardea cinerea***Grey Heron**

Sågs i varierande antal alla dagar utom den 27/9.

Purpurhäger *A. purpurea***Purple Heron**

1 ad Poda 2/10.

Svart stork *Ciconia nigra***Black Stork**

97 str. Cape Emine 27/9, 43 str. Atanasovsko Lake 28/9, 8 str. Atanasovsko Lake 29/9, 23 rast. Cape Emine 30/9, 2 str. Poroï 30/9, 89 str. Atanasovsko Lake 1/10, 118 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Vit stork *C. ciconia***White Stork**

46 str. Cape Emine 27/9, 14 str. Atanasovsko Lake 28/9, 2 str. Atanasovsko Lake 29/9, 1 rast. med svarta storkar Cape Emine 30/9, 1 str. Poroï 30/9, 12 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Skedstork *Platalea leucorodia***Eurasian Spoonbill**

2 Atanasovsko Lake 28/9, 31 Burgas Lake 28/9, 2 ex längs vägen vid Sunny Beach 28/9, 30 Burgas Lake 1/10, 2 Mandra Lake 2/10.

Knölsvan *Cygnus olor***Mute Swan**

7 str. Nesebar 27/9 annars sedda vid alla besök vid Mandra Lake och Burgas Lake.

Gravand *Tadorna tadorna***Shelduck**

Mycket vanlig vid fr a Atanasovsko Lake, där vi t ex såg minst 1500 ex 29/9.

Bläsand *Anas penelope***Eurasian Wigeon**

4-5 Atanasovsko Lake 29/9, 2 Fakyiska 2/10.

Kricka *A. crecca***Common Teal**

Mycket vanlig i alla våtmarker.

Gräsand *A. platyrhynchos***Mallard**

Sågs varje dag i hyfsade antal utom de två dagar vi var i bergen.

Stjärtand *A. acuta***Northern Pintail**

Observerades i ganska stora antal vid varje besök vid sjöarna. Som mest minst 400 ex Burgas Lake 28/9.

Årta *A. querquedula***Garganey**

1 södra Atanasovsko Lake 3/10, 2 förbiflygande vid stopp längs vägen norr om Atanasovsko Lake 3/10.

Skedand *A. clypeata***Northern Shoveler**

Som gräsand.

Brunand *Aythya ferina***Common Pochard**

Minst 3000 Burgas Lake 28/9 och troligen samma flock fast långt ut Burgas Lake 1/10. Sågs märkligt nog ingen annanstans.

Vitögd dykand *A. ferruginea***Ferruginous Duck**

6 Burgas Lake 28/9.

Bivråk *Pernis apivorus***Honey Buzzard**

30 str. Cape Emine, 21 str. Atanasovsko Lake 28/9, 33 str. Atanasovsko Lake 29/9, 2 str. Cape Emine, 2 str. Poroi, 10 str. Atanasovsko Lake 1/10, 2 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Brun glada *Milvus migrans*

Black Kite

1 str. Atanasovsko Lake 28/9, 1 str. Atanasovsko Lake 29/9.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

White-tailed Eagle

2 ad + 2 ex ihop vid Mandra Lake 1/10, 1 ad Mandra Lake 2/10.

Gåsgam *Gyps fulvus*

Eurasian Griffon Vulture

1 yngre str. Atanasovsko Lake 29/9.

Ormörn *Circaetus gallicus*

Short-toed Eagle

11 str. Atanasovsko Lake 28/9, 1 str. Burgas Lake 28/9, 22 str. Atanasovsko Lake 29/9, 1 str. Poroi 30/9, 12 str. Atanasovsko Lake 1/10, 18 str. Atanasovsko Lake 3/10, 1 jagandes vid stopp längs vägen norr om Atanasovsko Lake 3/10.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Western Marsh Harrier

Enstaka ex varje dag. Sträckande fåglar enligt följande: 1 ex Atanasovsko Lake 28/9, 2 ex Atanasovsko Lake 29/9, 3 ex Cape Emine 30/9, 2 ex Atanasovsko Lake 1/10, 3 ex Atanasovsko Lake 3/10.

Blå kärrhök *C. cyaneus*

Hen Harrier

2 str. Atanasovsko Lake 28/9, 1 str. Atanasovsko Lake 29/9.

Stäpphök *C. macrourus*

Pallid Harrier

1 ad hane str. Atanasovsko Lake 29/9.

Stängshök *C. macrourus/pygargus*

Pallid/Montagus Harrier

1 juv/hona str. Atanasovsko Lake 1/10.

Duvhök *Accipiter gentilis*

Goshawk

1 ex Cape Emine 27/9, 1 str. Atanasovsko Lake 28/9, 1 str. Poroi 30/9, 1 str. Poroi 3/10.

Sparvhök *A. nisus*

Eurasian Sparrowhawk

1 ex Cape Emine 27/9, 3 str. Atanasovsko Lake 28/9, 5 str. Atanasovsko Lake 29/9, 1 str. Poroi 30/9, enstaka ex sedda i bergen 30/9, 5 str. Atanasovsko Lake 1/10, 3 ex Ropotamo 2/10, 3 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Balkanhök *A. brevipes*

Levant Sparrowhawk

2 hanar str. Atanasovsko Lake 3/10.

Sparv-/balkanhök

Sparrowhawk-/Levant Sparrowhawk

5 str. på hög höjd 28/9.

Ormvråk *Buteo b. buteo & vulpinus*

Common Buzzard

1 ex lågt mellan hotellen i Sunny Beach 27/9, 20 ex skruvade i stormen runt Cape Emine 27/9, 100 str. över hotellen redan 07.15 Sunny Beach 28/9, ytterligare drygt 100 sågs skruva från bilen mellan Sunny Beach och Atanasovsko Lake 28/9, totalt 650 str. Atanasovsko Lake 28/9 (varav 500 mellan 08.15-09.30), 170 str. Atanasovsko Lake 29/9, 20 str. Poroi 30/9, 180 str. Atanasovsko Lake 1/10, 340 str. Atanasovsko Lake 3/10, 4 str. Poroi 3/10.

(Vråkarna uppträdde enligt ett tydligt mönster alla dagar; först kom de i ganska stora antal direkt på morgonen, oftast i helt arthomogena flockar. Redan efter 09.30 ebbade (det synliga) sträcket ut för att endast bestå av enstaka fåglar som nästan alltid gick högst av alla fåglar. Kom det skrikörnar med mera som gick högt gick alltid vråkarna ännu högre. Det egentliga sträcket drar enligt Ljubo igång först två eller tre veckor senare. Höstmaximum är 30 662 från 1990 (Michev et al 1999).)

Örnvråk *B. rufinus*

Long-legged Buzzard

14 str. Atanasovsko Lake 28/9 (av dessa passerade 12 mellan 08.15-09.30 i det allmänna "vråkdraget" som inföll denna tidiga morgon), 2 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina*

Lesser Spotted Eagle

1710 str. Atanasovsko Lake 28/9, 3 str. Burgas Lake 28/9, 340 str. Atanasovsko Lake 29/9, 1260 str. Poroi 30/9, 6460 str. Atanasovsko Lake 1/10, 1040 str. Atanasovsko Lake 3/10, 143 str. Poroi 3/10. (Totalt alltså drygt 11 000)

Kejsarörn *A. heliaca*

Imperial Eagle

1 juv. str. Atanasovsko Lake 29/9.

Dvärgörn *Hieraetus pennatus*

Booted Eagle

1 mörk Cape Emine 27/9, 2 str. Atanasovsko Lake 28/9, 3 str. Atanasovsko Lake 29/9, 1 str. Poroi 30/9, 1 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Osprey

1 str. Atanasovsko Lake 28/9, 1 ex Burgas Lake 28/9, 1 ex södra Atanasovsko Lake 29/9, 1 ex Poroi 30/9, 2 str. Atanasovsko Lake 1/10, 1 ex Burgas Lake 1/10, 1 ex Mandra Lake 1/10, 4 ex Mandra Lake 2/10, 2 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Tornfalk *Falco tinnunculus***Common Kestrel**

Enstaka ex sedda alla dagar, med undantag från den 27/9. Den dagen sågs minst 15 ex tillsammans med andra falkar i goda antal i regnet.

Aftonfalk *F. vespertinus***Red-footed Falcon**

Minst 10 juv + 1 ad hona Sunny Beach 27/9, minst 16 ex runt Cape Emine 27/9, minst 6 ex runt Nesebar 27/9, 2 juv på ledningar mellan Sunny Beach och Aheløj 28/9, 1 juv str. Atanasovsko Lake 3/10.

Stenfalk *F. columbarius***Merlin**

1 hona norr Cape Emine 27/9, 1 juv/hona str. Cape Emine 30/9.

Lärkfalk *F. subbuteo***Eurasian Hobby**

Minst 6 ex Sunny Beach 27/9, minst 10 ex runt Cape Emine 27/9, 1 ad Burgas Lake 28/9, 1 ex Atanasovsko Lake 29/9, 2 juv Cape Emine 30/9, 1 ad Burgas lake 1/10, 1 juv Mandra Lake 2/10, 1 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Pilgrimsfalk *F. peregrinus***Peregrine Falcon**

1 ad Atanasovsko Lake 29/9 & 1/10, 1 str. Atanasovsko Lake 3/10.

Rapphöna *Perdix perdix***Grey Partridge**

15 Atanasovsko Lake 28/9, 9 ex Atanasovsko Lake 1/10, 10 ex på en mindre klippö(!) utanför Sozopol 2/10.

Fasan *Phasianus colchicus***Pheasant**

1 hane Fakyiska 2/10.

Vattenrall *Rallus aquaticus***Water Rail**

2 hörda Atanasovsko Lake 29/9, 1 ex + 1 hörd Fakyiska 2/10.

Sumphöna sp. *Porzana sp.***Crake sp.**

1 ex sågs mycket tillfälligt Fakyiska 2/10.

Rörhöna *Gallinula chloropus***Common Moorhen**

Observerades med 10-30 ex dagligen utom då vi var i bergen.

Sothöna *Fulica atra***Eurasian Coot**

Som rörhöna fast i större antal.

Styltlöpare *Himantopus himantopus***Black-winged Stilt**

2 Atanasovsko Lake 29/9, 1 Atanasovsko Lake 1/10, 1 södra Atanasovsko Lake vid gömslet 1/10, 1 Atanasovsko Lake 2-3/10.

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta***Pied Avocet**

Mycket vanlig i Atanasovsko Lake, fr a den södra delen, där vi räknade till 840 ex 3/10.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius curonicus***Little Ringed Plover**

2 Atanasovsko Lake 28/9, 20 Izvorska 1 & 2/10, 1 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Större strandpipare *C. hiaticula tundrae***Common Ringed Plover**

2 Pomorie Lake 28/9, 15 Pomorie lake 29/9, 20 resp 30 Izvorska 1 & 2/10, 10 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Svartbent strandpipare *C. alexandrinus***Kentish Plover**

18 södra Atanasovsko Lake 29/9, 3 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Kustpipare *Pluvialis squatarola***Grey Plover**

1 Atanasovsko Lake 29/9, 3 södra Atanasovsko Lake 29/9, 3 Pomorie Lake 29/9, 3 Fakyiska 2/10, 1 Atanasovsko Lake 3/10, 2 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Tofsvipa *Vanellus vanellus***Northern Lapwing**

400 Burgas Lake 28/9, 70 Atanasovsko Lake 29/9, 15 Sunny Beach 30/9, 110 Atanasovsko Lake 1/10, 30 Fakyiska 2/10, 15 Atanasovsko Lake 3/10.

Kustsnäppa *Calidris canutus***Knot**

1 Atanasovsko Lake 29/9.

Sandlöpare *C. alba***Sanderling**

4 Atanasovsko Lake 29/9, 2 Atanasovsko Lake 1/10.

Småsnäppa *C. minuta***Little Stint**

4 Atanasovsko Lake 29/9, 35 södra Atanasovsko Lake 29/9, 15 Izvorska 2/10, 3 södra Atanasovsko Lake 2/10, 30 Izvorska 3/10, 15 Fakyiska 2/10, 7 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Mosnäppa *C. temminckii***Temminck's Stint**

1 Fakyiska 2/10.

Spovsnäppa *C. ferruginea***Curlew Sandpiper**

1 Atanasovsko Lake 29/9, 1 södra Atanasovsko Lake 1/10, 5 Fakyiska 2/10.

Kärrensnäppa *C. alpina*

Dunlin

20 Atanasovsko Lake 29/9, 10 Atanasovsko Lake 1/10, 20 södra Atanasovsko Lake 1/10, 30 Fakyiska 2/10, 5 Poda 2/10, 5 Atanasovsko Lake 3/10.

Brushane *Philomachus pugnax*

Ruff

5 Atanasovsko Lake 29/9, 2 Atanasovsko Lake 1/10, 1 Izvorska 1/10, 2 södra Atanasovsko Lake 1/10, 5 Fakyiska 2/10.

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

Common Snipe

1 från bilen vid våtmarker intill Sunny Beach 27/9, 1 Atanasovsko Lake 1/10, 1 Izvorska 1/10, 4 Poda 2/10, 4 Fakyiska 2/10, 6 stötta längs vägen norr Atanasovsko Lake 3/10.

Rödspov *Limosa limosa*

Black-tailed Godwit

18 södra Atanasovsko Lake 29/9, 54 södra Atanasovsko Lake 1/10, 10 Fakyiska 2/10, 10 södra Atanasovsko Lake 3/10.

Småspov *Numenius phaeopus*

Whimbrel

1 Atanasovsko Lake 1/10.

Storspov *Numenius arquata*

Eurasian Curlew

3 Atanasovsko Lake 29/9, 1 Fakyiska 2/10.

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Spotted Redshank

1 Atanasovsko Lake 29/9, 1 södra Atanasovsko Lake 1/10, 2 Atanasovsko Lake 3/10.

Rödbena *T. totanus*

Common Redshank

Sedd alla dagar i goda antal utom när vi var i bergen.

Dammsnäppa *T. stagnatilis*

Marsh Sandpiper

1 Atanasovsko Lake 28/9, 2 Atanasovsko Lake 1/10, 9 vid gömslet södra Atanasovsko Lake 1/10.

Gluttsnäppa *T. nebularia*

Common Greenshank

Som rödbena.

Skogssnäppa *T. ochropus*

Green Sandpiper

1 Pomorie Lake 28/9, 1 Poroi 30/9, 2 Tunkovo 30/9, 1 Izvorska 1/10, 5 Fakyiska 2/10, 1 Tunkovo 3/10.

Grönbena *T. glareola*

Wood Sandpiper

3 Izvorska 1/10, 4 Izvorska 2/10, 11 Fakyiska 3/10.

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Common Sandpiper

1 Atanasovsko Lake 3/10.

Roskarl *Arenaria interpres*

Ruddy Turnstone

5 Pomorie Lake 29/9, 1 Fakyiska 2/10.

Labbb *Stercorarius parasiticus*

Parasitic Jaeger

1 mörk Sunny Beach 27/9.

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*

Mediterranean Gull

100-tals sedda vid varje besök vid Atanasovsko Lake. Sågs ingen annanstans.

Dvärgmås *L. minutus*

Little Gull

Minst 10 Nesebar 27/9, 1 Atanasovsko Lake 29/9, 1 Fakyiska 2/10.

Skrattmås *L. ridibundus*

Black-headed Gull

Vanligaste måsen; sedd i stora antal längs hela kusten och i alla sjöarna.

Långnäbbad mås *L. genei*

Slender-billed Gull

Minst 36 Atanasovsko Lake 29/9, 1 ad Atanasovsko Lake 1/10, 1 ex Atanasovsko Lake 2/10.

Silltrut *L. fuscus*

Lesser Black-backed Gull

1 ad Nesebar 27/9.

Kaspisk trut *L. (argentatus) cachinnans*

Pontic Gull

Observerades alla dagar.

Medelhavstrut *L. (argentatus) michahellis*

Yellow-legged Gull

Skräntärna *S. caspia*

Caspian Gull

1 juv Izvorska 1/10, 2 juv + 1 ad Fakyiska 2/10.

Kentsk tärna *S. sandvicensis*

Sandwich Tern

Sågs vid alla besök ute vid kusten. Som mest 80 Pomorie Lake 29/9.

Fisktärna *S. hirundo*

Common Tern

3 Burgas Lake 28/9, 3 Pomorie Lake 29/9, 1 Atanasovsko Lake 29/9, 3 Mandra Lake 1/10, 5 Poda 2/10.

Skäggtärna *Chlidonias hybridus*

Whiskered Tern
1 Atanasovsko Lake 28/9.

Svarttärna *C. niger*
Black Tern
5 Izvorska 1/10.

Klippduva/Tamduva *Columba livia*
Rock Dove
Vanligaste duvan; sedd varje dag.

Skogsduva *C. oenas*
Stock Dove
4 Atanasovsko Lake 3/10, 2 norr Atanasovsko Lake 3/10, 3 Poroi 3/10.

Ringduva *C. palumbus*
Woodpigeon
Endast enstaka (1-2 ex/dag) förutom 16 Poroi 3/10.

Turkduva *Streptopelia decaocto*
Eurasian Collared Dove
1-3 från bilen i Aheløj hela veckan, 4-6 Dimchevo (S Mandra Lake) 1-2/10, 2 Sozopol 2/10.

Turturduva *S. turtur*
European Turtle Dove
1 Burgas Lake 28/9, 1 juv Cape Emine 30/9, 1 Fakyiska 2/10.

Gök *Cuculus canorus*
Common Cuckoo
1 juv Izvorska 2/10.

Minervauggla *Athene noctua*
Little Owl
1 på "klubbhuset" Atanasovsko Lake 1/10, 1 Tunkovo 3/10.

Tornseglare *Apus apus*
Common Swift
3 från hotellet i Sunny Beach (första arten på resan!) 27/9, 2 str. Poroi 30/9, 1 Sunny Beach 30/9.

Kungsfiskare *Alcedo atthis*
Common Kingfisher
Föreföll finnas vid varje vattendrag eller sjö. Totalt 24 ex.

Biätare *Merops apiaster*
European Bee-eater
15 str. Atanasovsko Lake 28/9, några hörda Cape Emine 30/9, 1 juv på tråd längs vägen vid Gyulyoutsa 30/9.

Härfågel *Upupa epops*
Eurasian Hoopoe
1 Cape Emine 30/9, 1 Poroi 30/9.

Gråspett *Picus canus*

Grey-headed Woodpecker
1-2 längs floden vid Ropotamo 2/10.

Gröngöling *P. viridis*
Green Woodpecker
2 Burgas Lake 28/9, 5 Cape Emine 30/9, 1 Sunny Beach 30/9, 1/10 & 3/10, 1 Mandra Lake 1/10.

Större hackspett *Dendrocopos major*
Great Spotted Woodpecker
1 Cape Emine 30/9, 4 Panitsovo 30/9, 1 Sunny Beach 30/9, 2 Atanasovsko Lake 1/10, 2 Mandra Lake 1/10, 2 längs floden vid Ropotamo 2/10, 1 Poroi 3/10.

Balkanspett *D. syriacus*
Syrian Woodpecker
2 Sunny Beach 30/9, 1 Atanasovsko Lake 1/10.

Mellanspett *D. medius*
Middle Spotted Woodpecker
1-2 Panitsovo 30/9, 2 Ropotamo 2/10, 1 längs floden vid Ropotamo 2/10.

Mindre Hackspett *D. minor*
Lesser Spotted Woodpecker
3 Panitsovo 30/9, 1 Sunny Beach 30/9, 2 Izvorska 1/10, 1 Ropotamo 2/10, 1 längs floden vid Ropotamo 2/10.

Tofslärka *Galerida cristatus*
Crested Lark
Allmän; Observerades alla dagar.

Trädslärka *Lullula arborea*
Woodlark
Mer eller mindre allmän under hela dagen 30/9 annars bara 1 Ropotamo 2/10 och 1 Atanasovsko Lake 3/10.

Sånglärka *Alauda arvensis*
Eurasian Skylark
Allmän; sågs samtliga dagar.

Backsvala *Riparia riparia*
Sand Martin
2 Atanasovsko Lake 28/9, 6 Atanasovsko Lake 29/9, 8 Mandra Lake 1/10, 3 Atanasovsko Lake 3/10.

Klippsvala *Hirundo rupestris*
Eurasian Crag Martin
Minst 2 Cape Emine 30/9.

Ladusvala *H. rustica*
Barn Swallow
Observerades alla dagar i stora antal, ofta åtskilliga hundra. I regnet den 27/9 sågs åtskilliga tusen ta nattkvist i vassar intill Sunny Beach.

Hussvala *Delichon urbica*
Common House Martin

5 Atanasovsko Lake 28/9, 1 Cape Emine 30/9, 1 Atanasovsko Lake 1/10, 4 Mandra Lake 2/10.

Fältpiplärka *Anthus campestris*

Tawny Pipit

3 Cape Emine 27/9, 1 Cape Emine 30/9.

Trädpiplärka *A. trivialis*

Tree Pipit

Tämligen allmän.

Ängspiplärka *A. pratensis*

Meadow Pipit

Tämligen allmän.

Rödstrupig piplärka *A. cervinus*

Red-throated Pipit

2 Cape Emine 27/9, 10 Atanasovsko Lake 28/9, 1 Burgas Lake 28/9, 8 Atanasovsko Lake 29/9, 1 södra Atanasovsko Lake 29/9, 1 Fakyiska 2/10, 3 Atanasovsko Lake 3/10.

Gulärta *Motacilla f. flava & feldegg*

Yellow Wagtail

Ganska fåtalig, med som mest kanske 10 ex/dag.

Forsärta *M. cinerea*

Grey Wagtail

2-20/dag.

Sädesärta *M. alba*

White Wagtail

Allmän – observerades alla dagar.

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*

Winter Wren

1 sj. Ropotamo 2/10, 2 sj. Längs floden vid Ropotamo 2/10.

Rödhake *Erithacus rubecula*

European Robin

Enstaka ex de flesta av dagarna.

Rödstart *P. phoenicurus*

Redstart

Enstaka ex alla dagar utom den 27/9, då regnet pressade ner hundratals.

Buskskvätta *Saxicola rubetra*

Whinchat

Cirka 3-20/dag.

Svarthakad buskskvätta *S. torquata*

Common Stonechat

1 Cape Emine 27/9, 1 Pomorie Lake 28/9, 1 Fakyiska 2/10, 1 Tunkovo 3/10.

Stenskvätta *O. o. oenanthe*

Northern Wheatear

Talrik i regnet 27/9. Efter detta endast enstaka 28-29/9 och sedan ingen alls med undantag för 1 hona Fakyiska 2/10.

Koltrast *Turdus merula*

Common Blackbird

Tämligen allmän; sedd alla dagar i alla biotoper.

Taltrast *T. philomelos*

Song Thrush

Inga alls de första två dagarna sedan tämligen allmän under resten av veckan.

Dubbeltrast *T. viscivorus*

Mistle Thrush

3 Cape Emine 27/9, 6 Cape Emine 30/9, 4 Panitsovo 30/9, 2 Ropotamo 2/10.

Cettisångare *Cetti cetti*

Cetti's Warbler

2 sj. Atanasovsko Lake 1/10, 1 sj. Burgas Lake 1/10, 1 sj. Atanasovsko Lake 3/10.

Kaveldunsångare *Acrocephalus melanopogon*

Moustached Warbler

1 hörd Izvorska 1/10, 1 i vassparti vid Dimchevo (Mandra Lake) 1/10, 1 hörd söder om Dyuni 2/10, 1 Fakyiska 2/10.

Sävsångare *A. schoenobaenus*

Sedge Warbler

1 Fakyiska 2/10.

Rörsångare *A. s. scirpaceus*

European Reed Warbler

1 Atanasovsko Lake 28/9, 1 Atanasovsko Lake 29/9, 1 Burgas Lake 1/10, 5 Fakyiska 2/10, 1 söder om Dyuni 2/10.

Höksångare *A. nisoria*

Barred Warbler

1 Cape Emine 30/9.

Ärtsångare *S. c. curruca*

Lesser Whitethroat

1 Cape Emine 27/9, 1 Atanasovsko Lake 28/9, 1 södra Atanasovsko Lake 29/9, "enstaka under dagen" vid Cape Emine och Panitsovo 30/9, 1 Atanasovsko Lake 1/10, 1 Ropotamo 2/10.

Törnsångare *S. c. communis*

Whitethroat

1 Burgas Lake 28/9, 4 Sunny Beach 30/9.

Svarthätta *S. a. atricapilla*

Blackcap

2 Cape Emine 27/9, 1 södra Atanasovsko Lake 29/9, 1 Cape Emine 30/9, 1 Izvorska 1/10, 1 Fakyiska 2/10.

Gransångare *P. c. collybita & tristis*

Chiffchaff

Allmän. 1 gransångare av rasen *tristis* kunde beskådas och belyssnas flitigt och fint vid Izvorska 1-2/10.

Lövsångare *P. t. trochilus*

Willow Warbler

Allmän.

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapillus*

Firecrest

Minst 1 ex Panitsovo 30/9.

Grå flugsnappare *Muscicapa s. striata*

Spotted Flycatcher

Enstaka varje dag utom regndagen den 27/9 då den fanns "överallt".

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Red-breasted Flycatcher

1 Sunny Beach 27/9, minst 11 i Cape Emine-området 27/9, 2 Cape Emine 30/9, 3 Sunny Beach 30/9. En absolut majoritet utgjordes av ungfåglar.

Skägges *Panurus biarmicus*

Bearded Tit

Hörd Burgas Lake 28/9, hörd Atanasovsko Lake 29/9, 8 str. Atanasovsko Lake 1/10, 6 Poda 2/10, 1 Fakyiska 2/10, hörd södra Atanasovsko Lake 3710.

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*

Long-tailed Tit

20 Panitsovo 30/9, 2 Sunny Beach 30/9, 10 Izvorska 1/10, hörd vid Ropotamo 2/10.

Entita *Parus palustris*

Marsh Tit

1-2 Ropotamo 2/10.

Balkanmes *P. lugubris*

Sombre Tit

3 i Cape Emine-området 27/9, 1 Cape Emine 30/9, 2 Panitsovo 30/9, 1 Ropotamo 2/10.

Blåmes *P. caeruleus*

Blue Tit

Enstaka ex första dagarna, sedan sträckande och rastande småflockar lite här och var under resten av veckan.

Talgoxe *P. major*

Great Tit

Enstaka sedda varje dag.

Nötväcka *Sitta europea*

Nuthatch

Mer eller mindre allmän i bergen 30/9, 2 längs floden Ropotamo 2/10.

Trädgårdsträdskrypare *Certhia brachydactyla*

Short-toed Treecreeper

1 Sunny Beach 30/9, 1 Ropotamo 2/10.

Pungmes *Remiz pendulinus*

Eurasian Penduline Tit

2-3 Burgas Lake 1/10, hörd vid Izvorska och Fakyiska 2/10, hörd vid Atanasovsko Lake och södra Atanasovsko Lake 3710.

Törnskata *L. c. collurio*

Red-backed Shrike

2-10/dag.

Nötskrika *Garrulus glandarius*

Eurasian Jay

Uppträdde som om det vore invasion. Sågs m a o lite överallt, men enligt Ljubo är detta normalt.

Skata *Pica pica*

Magpie

Kanske den vanligaste kråkfågeln, endast i konkurrens med kaja.

Kaja *Corvus monedula*

Western Jackdaw

Se skata.

Råka *C. frugilegus*

Rook

5 Atanasovsko Lake 29/9.

Kråka *C. corone*

Hooded Crow

Fåtalig, inte ens observerad varje dag!

Stare *Sturnus vulgaris*

Starling

Sågs alla dagar i stora antal.

Gråsparv *Passer domesticus*

House Sparrow

Klart vanligaste *Passer*-sparven och ofta sedd i 100-hövdade flockar.

Spansk sparv *P. h. hispaniolensis*

Spanish Sparrow

Vi kollade knappast alla *Passer*-sparvar och såg kanske därför inte så många spanska. 40 Atanasovsko Lake 29/9, 1 hane + 1 ex Cape Emine 30/9, 1 Tunkovo 3/10.

Pilfink *P. montanus*

Tree Sparrow

Sedd varje dag men i klart färre antal än gråsparv.

Bofink *Fringilla coelebs*

Common Chaffinch

Observerad alla dagar utom en. Mot slutet av veckan ganska många småflockar på sträck.

Bergfink *F. montifringilla*

Brambling

1 Cape Emine 30/9, 1 Atanasovsko Lake 3/10.

Gulhämpling *Serinus serinus***Serin**

Förvånansvärt fåtalig med endast två observationer:

1 Burgas Lake 28/9, 1 Atanasovsko Lake 29/9.

Grönfink *Carduelis chloris***Greenfinch**

5 Ropotamo 2/10.

Steglits *C. carduelis***Goldfinch**

Tämligen allmän och sålunda observerad alla dagar.

Hämpling *C. cannabina***Linnet**

6 ex Burgas Lake 28/9 utgjorde enda observationen.

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra***Crossbill**

3 Ropotamo 2/10 utgjorde enligt Ljubo ny art för lokalen.

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes***Hawfinch**

Mer eller mindre allmän i bergen 30/9 och i Ropotamo 2/10.

Gulspurv *Emberiza citrinella***Yellowhammer**

Mycket vanlig, ofta i ganska stora flockar.

Häckspurv *E. cirrus***Cirl Bunting**

2 Cape Emine 27/9, 4 Sunny Beach 30/9, 3 Cape Emine 30/9, 1 sj. Izvorska 1 & 2/10, 4 Ropotamo 2/10, 1 sj. Poroi 3/10.

Klippspurv *E. cia***Rock Bunting**

1 hane på sluttningar längs stranden söder om Nesebar 27/9.

Ortolanspurv *E. hortulana***Ortolan Bunting**

6 Cape Emine 27/9.

Sävspurv *E. s. schoeniclus***Reed Bunting**

6 Atanasovsko Lake 28/9, 2 Atanasovsko Lake 29/9.

Kornspurv *Miliaria calandra***Corn Bunting**

Lokalt mycket allmän med som mest minst 300 ex i en flock norr om Atanasovsko Lake 3/10.

Kommentarer till intressanta arter vilka förekommer men som vi inte såg

Här nedan följer en förteckning över arter vilka vi inte observerade under vår resa, men som förekommer på ett eller annat sätt i Bulgarien. Förteckningen upptar också lite tips på var och hur man kan se dem. Uppgifterna är hämtade från olika reserapporter, muntliga uppgifter från Ljubo Profirov samt "The Birds of Atanasovsko Lake".

Smutsgam**Egyptian Vulture**

Ses regelbundet på sträck i låga antal vid Burgas.

Eleonorafalk**Eleonora's Falcon**

Häckar möjligen vid Cape Kaliakra. Ses oregelbundet på sträck vid Burgas.

Tatarfalk**Saker Falcon**

En art som gått tillbaka under lång tid. Största hotet är enligt bulgariska skådare tyska äggsamlare. Knappt årlig som sträckfågel vid Burgas.

Rödfalk

Ses oregelbundet på sträck vid Burgas.

Tornuggla**Barn Owl**

Sällsynt och oregelbunden häckfågel som tidvis häckat vid "Raptors Watch Point", Lake Atanasovsko. Med tur borde den gå att hitta. Bäst är om man av bulgariska skådare kan få en lokal. När vi besökte Burgas fanns ingen känd häckning i området.

Kalanderlärka**Calandra Lark**

Enda säkra lokalen är Cape Kaliakra nordost om Varna. Fåglarna finns där normalt året runt. Ovanlig i trakten av Burgas.

Övriga arter

Flera spännande tättingar, som törnskator, stenskvättor, sångare, rosenstare, svarthuvad spurv med mera, har flyttat i månadsskiftet september-oktober. Rosenstare häckar numera "regelbundet" runt Burgas. Fåglarna kommer i mitten/slutet av maj och försvinner cirka två månader senare.

Artlista över däggdjur

Östlig igelkott *Erinaceus concolor*

Eastern Hedgehog

Flera överkörda exemplar sågs.

Fladdermus sp. Nyctalus sp.

Bat sp.

Under resan såg vi flera olika fladdermöss som liknade stor fladdermus (*Nyctalus noctula*), men fler *Nyctalus*-arter finns i Bulgarien, åtminstone även leislars fladdermus (*Nyctalus leisleri*).

Fälthare *Lepus europaeus*

2-3 ex "stötta" samt något överkört ex observerades.

Ekorre *Sciurus vulgaris*

Squirrel

Två överkörda ex sågs.

Rödräv *Vulpes vulpes*

Fox

1 ex sprang över vägen till Cape Emine 30/9.

Grävling *Meles meles*

Badger

1 överkörd grävling sågs.

Vildkatt *Felis silvestris*

Wild Cat

2 ex sågs överkörda.

Rådjur *Capreolus capreolus*

2 ex Ropotamo 2/10.

Artlista över herptiler

Sjögroda *Rana ridibunda*

Lake Frog

Allmän vid våtmarker.

Lövgroda *Hyla arborea*

Common Tree Frog

Sjungande lövgrodor hördes på flera platser, fr a vid Izvorska och Fakyiska.

Kärrensköldpadda *Emys orbicularis*

European Pond Terrapin

2 ex från bron över Fakyiska 2/10.

Jättesmaragdödlan *Lacerta trilineata*

Balkan Green Lizard

1 Poroi 30/9, 1 hane Dyuni 2/10, 1 hane Atanasovsko 3/10.

Ängsödlan *L. praticola*

Meadow Lizard

3 Ropotamo 2/10.

Litteratur vi använde oss av under och före resan

- Arnold, Burton & Ovenden 1978 *Reptiler och amfibier i Europa.*
- Björvall & Ullström 1985 *Däggdjur – Alla Europas arter.*
- Dimitrov, Profirov, Nyagolov & Michev 2000 *Record counts of White-headed Duck in Bulgaria. Från TWSG News nr 12.*
- Jonsson, Lars 1993 *Fåglar i Europa med Nordafrika och Mellanöstern*
- Michev, Profirov, Dimitrov & Nyagolov 1999 *The Birds of Atanasovsko Lake; Status and checklist. Bourgas Wetlands Publication Series 1.*
- Michev, Tanyo 2001 *Bourgas Wetlands – Slovenia Report. (Sträcksiffror 1998-2000 för några rovfåglar)*
- Project Bourgas Wetlands *The Bourgas Lakes. (Helt oombärlig karta över Burgas, Atanasovsko och Mandra Lakes, med alla de bästa observationsplatserna, etc. Köps i Burgas i en bokhandel mitt i centrum. Kontakta Ljubo Profirov (se viktiga adresser!) innan så kan han säkert skicka den. Annars ordna med det så fort ni kommer ner.)*
- Svensson, Mullarney & Zetterström 1999 *Fågelguiden*

Reserapporter/stenciler el liknande

Bulgarien 20-26/9 1998 (Dansk; enda rapporten vi hittat som täcker hösten)

Bulgarien 5-12/6 1999 (Dansk)

Bulgarien 24/5-7/7 1997 (Dansk)

Trip report: Balkan Countries 22/6-13/7 1997 (Finsk, men på engelska)
Poda Protected Area (folder) Utgiven av BSPB ("Bulgarian Society for the Protection of Birds") och beskriver hur man hittar till och vad Poda har att erbjuda.